

DOMOVINA

Oglasi:

za 1 mm x 60 inseratnega stolpca mali 80 vinarjev, aradni 1-20 K, posilano, posmrtnice in reklame 2 K. Večkratne objave popust.

Izhaja ob ponedeljkih, sredah in petkih.

Upravištvo „Domovine“ v Ljubljani, Sočna ulica 6. Uredništvo „Domovine“, Miklošičeva o. 16, Tel. 72.

Naročnina:

Sa celo „Domovino“ (trikrat na teden) mesečno 3 K, četrtletno 9 K, polletno 18 K, celoletno 36 K. Petkova številka mesečno 1 K, četrtletno 3 K, polletno 6 K, celoletno 12 K.

Protić razbil koncentracijo.

Vlada hoče vladati sama. — Demokrati bili za spravo. — Smolaka sklenil sirmoglavititi Protić-Korošček kabinet. — Novi predlogi nevtralecev. — Demokrati naj bi še enkrat poskusili. — Nevtralen kabinet naj razpusti parlament ter izvede volitve. — Protić ukazuje in se drži kakor klop.

Beograd, 24. marca. (Izvirno poročilo „Domovine“.) V ponedeljek zvečer je Protić sporočil Demokratični zajednici in nevtralcem, da se ustavijo nadaljnji razgovori glede sestave nevtralnega kabineta. Zastopniki nevtralecev so nato s svoje strani izjavili, da so se pogajanja razbila in da je za to akcija nevtralnega kluba končana.

Po tej izmeni sporočil so se sestali oni zastopniki Demokratske zajednice in nevtralecev, ki so vodili medsebojna pogajanja in sestavili na skupni seji zapisnik, v katerem dr. Smolaka izjavlja, da se je sporazum med obema parlamentarnima skupinama za sestavo medstrankarske vlade vsled držanja Parlamentarne zajednice razbil, dočim je Demokratska zajednica sprejela vse pogoje nevtralecev. Zato je nevtralni klub sklenil, da bo z vsami sredstvi in če treba tudi z vzkratenjem kvoruma onemogočil nadalj-

nji obstoj sedanjega Protić-Koroščekovega režima, ako sprejme Demokratska zajednica sledeče pogoje:

1.) Ako dobi po padcu Protićeve vlade Demokratska zajednica nalogi, da sestavi ona novo vlado, da ne pride zopet do strankarske, ampak do sestavljene vlade in da ne bo vladala brez parlamenta, ako ne bi imela parlamentarne večine.

2.) Ako se izzove kriza, da tvori predpogoj za vse kombinacije, da se sestavi kombinirana vlada, boljše od sedanje strankarske. V to svrhu se Demokratska zajednica obveže, da bo skušala sestaviti sporazumno ali medstrankarsko vlado.

3.) Ako bi to ne uspelo, bo Demokratska zajednica podpirala eventualni nevtralni kabinet, ki bi izvedel volilni red in volitve. Ako temu nevtralnemu kabinetu ne bi bilo mogoče delati s parlamentom, se Demokratska zajednica za-

veže, da mu bo omogočila oktroiranje volilnega reda, razpust parlamenta in izvedbo volitev.

Demokratska zajednica, kateri ni do tega, da bi vladala sama, marveč, da se sedanje stanje prevrne in sestavi vlada reda, je že v naprej sprejela vse te pogoje. O vsem tem se je sestavil in podpisal zapisnik, ki je bil uradno poslan Protiću in predsedniku zbornice Pavloviću.

Beograd, 24. marca. (Izv. por. „Domovine“.) Protić je stavil nove predloge za sestavo medstrankarskega kabineta z očitnim namenom, da zavlačuje pogajanja. Z ozirom na to je Demokratska zajednica na svoji včerajšnji seji sklenila, da privoli v vsaka pogajanja za medstrankarske ali nevtralne vlade, toda samo pod pogojem ako sedanja vlada poprej demisionira.

Beograd, 24. marca. (Izv. por. „Domovine“.) Prihodnja seja Narodnega predstavništva bo danes, v sredo, ob 4. uri popoldne. Govori pa se, da bo Protić poizkušal sejo zopet odgoditi za pet do deset dni in vladati brez parlamenta, da bi lažje zavlačeval pogajanja in spravil med tem svoje ljudi do korit. Razume se, da bo nova vlada vse dotične naredbe in imenovanja, ki bi bila izvršena neustavnim putem od trenutka, ko izgubi sedanja vlada kvorum, takoj razveljavila.

Vojni invalidi proti vladi.

Beograd, 23. marca. (Izvirno poročilo „Domovine“.) Udruženje vojnih invalidov je imelo včeraj velik zbor, na katerem je prišlo zaradi stališča, ki ga zavzema vlada napram vojnim invalidom, do prav burnih prizorov. Govorniki so zlasti ostro obsojali govor ministra Jankovića v Narodnem predstavništvu, v katerem je očital prejšnji vladi, ki je izdala uredbo za najnujnejšo rešitev invalidnega vprašanja, da je invalidom po nepotrebnem „vzbujala apetit“. Poudarjali so, da se nahajajo invalidi v prav

bednem stanju in jih je prav veliko primoranih oprijeti se veriženja, ker je le na ta način mogoče, da se obdrže pri življenju. Veliko invalidov pa je že zagrabilo za lajno, ker se javnost zanje ne briga. Končno je bila sprejeta resolucija, v kateri se z vso odločnostjo protestira proti brezvestnim izbruhom ministra Jankovića v parlamentu ter proti stališču Protić-Koroščekove vlade, ki je invalidom sovražna. Resolucija zahteva tudi, da se brez odloga izvede vsaj invalidska uredba, ki jo je izdala prejšnja vlada.

Minister za agrarno reformo na večerji pri begih.

Beograd, 23. marca. (Izvirno poročilo „Domovine“.) Pred kratkim se je vršila v hotelu „Balkan“ slavnostna večerja, ki so jo priredili bosanski begi ministru za agrarno reformo Krnicu. V napitnicah so begi poudarjali svojo zadovoljstvo, da je prešlo ministrstvo za agrarno reformo v roke konservativno mislečih ljudi, o katerih se zna, da bodo reševali agrarno vprašanje tako, kot to zahtevajo interesi dosedanjih lastnikov veleposestev. V odgovoru je minister Krnic široko govoril o težavah, ki so združene

z agrarnim vprašanjem, ter dal gostiteljem-begom razumeti, da bo že vse potrebno ukrenil, da agrarno reformo po najboljši možnosti zavleče in onemogoči. V sladki ginjenosti se je na vse zadnje končal objem med ministrom za agrarno reformo in tlačitelji bosanskega kmeta. („Slovenec“ in drugi klerikalni listi pišejo, da treba agrarno reformo rešiti radikalno. Protić-Koroščekova vlada pa hodi v Beogradu na večerje veleposestnikov in z dejanji dokazuje, da je proti agrarni reformi. Varalice naroda!)

Udarite po vsej verižniški zalegi.

Ljubljana, 23. marca. Pretekli teden je verižniški urad obsodil uradnika Žitnega zavoda Ivana Vrečka ter uradnika Impexa Pavla Erzina in Vitka Mejača, sina vojnega dobičkarja iz Komende, na tri do šestmesečen zapor ter na 15.000 do 20.000 kron globe. Pod firmo Žitnega zavoda so na najnesramnejši in najbrezvestnejši način verižili in navijali cene. Prepričani smo, da s to osodbo avgijev hlev pri Žitnem zavodu in pri Impexu še ni izčiščen; kajti okoli obeh teh dveh zavodov je bil zbran cvet vseh verižnikov, vojnih oderuhov in dobičkarjev. Impex je ustanovljen naravnost samo za to, da izmozgava in izkorišča ljudstvo. Sramota je za državo, da se je ta zavod sploh dovolil ustanoviti, ker ni nobenega dvoma, da služi prav majhnemu številu kapitalistov za plašč, pod katerim lahko na

organiziran in kompliciran način verižijo ter navijajo cene. Žitni zavod bi lahko deloval v blagor ljudstvu in bi ne bilo treba niti pomanjkanja niti tako visokih cen, ko bi posamezni spekulantje ne izkoriščali njegovo firmo zato, da delajo privatne kupčije. Mi smo že enkrat opozorili na enega največjih verižnikov, na Kregarja, ki si je napravil pri Žitnem zavodu na škodo našega ljudstva ogromno premoženje. Kregar še nemoteno veriži naprej, ker mu je težko priti na sled. Navzlic temu pa javnost upravičeno zahteva, da zasledovanje ne odneha. Če kaj, treba verižništvo z vsakdanjim kruhom preganjati brez usmiljenja. Ne glede na levo in desno naj verižniški urad iztrebi tako Žitni zavod kot Impex, ker tamkaj se je ugneznila glavna verižniška zalega.

PO VOLITVAH V ZAGREBU.

Zagreb, 23. marca. (Izvirno poročilo.) „Riječ“ posveča občinskim volitvam uvodnik pod naslovom „Poraz separatistov in nazadnjakov“, v katerem konstatira, da je izid volitev momentana slika sedanjega javnega življenja v Zagrebu in obenem poraz separatistov in nazadnjakov, ki so do sedaj imeli v občinskem svetu ogromno večino, sedaj so pa neznatna manjšina.

Hrvatska zajednica je padla od 41 občinskih svetnikov na 15, četudi se je posluževala vseh mogočih sredstev, da bi se vzdržala na površju. S terorizmom in raznimi nepoštenimi volilnimi mahinacijami je ta stranka hotela izvojevati večino, pa ji nič ni pomagalo, propadla je in župan ne bo izvoljen iz njene sredine.

Senzacija dneva je izvolitev dvajsetih komunistov. Jasno je, da so za komuniste glasovali mnogi, ki sicer niso komunisti, pač pa so oddali zaradi splošne nezadovoljnosti svoje glasove komunistom, kakor se to danes dogaja povsod po svetu.

Demokrati so šli na volitev pod najnepovoljnejšimi prilikami, ker se je agitiralo proti njim kot proti največjim sovražnikom Zagreba, ki hočejo vse odnesti v Beograd. Tako so imeli demokrati proti sebi demagogijo in vladno moč in vendar je glasovalo za njihovo listo okoli 2000 volilcev, število, ki je gotovo od vseh najbolj čisto, ker predstavlja same prave in prepričane pristaše demokratične stranke, ki se niso uklo-nili niti pritisku in se tudi niso dali premotiti od demagogov.

Tako je večina novega občinskega sveta v Zagrebu sestavljena iz pristašev državnega in narodnega jedinstva, večina je za Jugoslavijo, med tem ko so ostali v manjšini oni, ki bi radi Jugoslavijo razdelili na manjša državnopravna ozemlja s svojimi vladami in sabori.

WILSON GROZI S SEPARATNIM MIROM.

LDU Pariz, 22. marca. (DunKU) Exchange Telegraph Company javlja iz Washingtona, da bo Wilson nemudoma pričel pogajanja glede sklepa separatnega miru z Nemčijo in Avstrijo. Po drugi brzopjavki je verjetno, da se bo senat protivil temu namenu predsednika.

Vlada se je zopet blamirala.

Demokratska vlada je dala aretirati v Zagrebu znanega hujška Stipica Radića, ker je bil državi nevaren. Mož ne samo da je hujškal hrvatske kmete proti državi, proti kralju in proti narodnemu jedinstvu, temveč je bil navaden veleizdajalec, ker je konspiriral celo s službenimi italijanskimi krogi proti Jugoslaviji. Ta propalica je hotel doseči s pomočjo Italije odcepitev Hrvatske od Jugoslavije v zahvalo je pa ponujal Italijanom slovensko ozemlje, Dalmacijo in še marsikaj po vrhu.

Radić je bil državi nevaren, ker ima dober jezik in je lahko vplival na nerazsodne ljudi, ki so poslušali samo njegove lepe besede, niso pa pomislili, da Radić skriva za svojimi lepimi besedami prav grde osebne namene in koristi. Zato so si vsi pametni ljudje oddahnili, ko ga je demokratska vlada vtaknila v zapor, odkoder državi in narodu ni mogel več škodovati.

Protestirali so proti njegovi aretaciji samo oni, ki jim tudi ni bilo veliko do obstoja naše države in jim je bilo vseeno, kaj počneja ta človek v sovražnikovi službi. Vse stranke, ki so bile takrat v opoziciji, ki pa so danes v vladi, so napadale demokratsko vlado, češ da drži v zaporu tega Radića, pa sama ne ve zakaj. In ko so te stranke prišle iz opozicije na vlado, je bilo prvo, kar se je storilo, da se je pustilo Radića na svobodo.

Izdajalec je bil torej zopet prost in podal se je takoj zopet na svoje izdajalsko delo. Podal se je med kmete in hujškal kolikor je le mogel proti Jugoslaviji. Narodno časopisje je vlado opozorilo na veleizdajalsko početje tega ničvrednega človeka, pa pomagalo ni nič, ker Protić-Koroščeva vlada ni imela časa pečati se s početjem tega zločinca, ker je morala preganjati poštene, zaslužne Jugoslovane — slučaj Dojčić!

— in je celo plenila one liste, ki so poročali o Radićevem izdajalskem delovanju!

Radić je vse to videl in postajal je od dne do dne drznejši in nesramnejši. Preteklo nedeljo je hotel sklicati zborovanje v Sisku in je žugal, da bo nahujškal zborovalce proti meščanom in zato so mu ti preprečili shod. Zato je šel Radić zborovat v neko vas in tam je hujškal na vse pretege in govoril, da je njegov program sovjetska republika po ruskem vzorcu. Kmete je pozival, da naj ne priznajo vlade, ker Hrvatska nima kralja. Navzočni komisar je Radića pozval, da ne hujška, ta mu je pa zagrozil, da ga bo dal linčati. Ko je prišlo na shod še nekaj meščanov iz Siska, so jih zborovalci na Radićev poziv napadli in neki slučajno navzoči polkovnik je moral streljati iz revolverja, da se je rešil nahujškanih napadalcev.

To je bilo pa vendar že preveč in zdržnila se je tudi sedanja zaspana vlada in je izdala naredbo, da se Radić aretira in izroči državnemu pravdnistvu v svrhu nadaljnjega postopanja proti njemu.

Tako se je vlada v Radićevem slučaju temeljito blamirala. Ona je dobro vedela kak človek je Radić, imela je v rokah dokaze njegovega izdajstva in vendar ga je izpustila iz zavora, kamor ga je vtaknila demokratska vlada in mu omogočila nemoteno hujškanje. Sedaj ga je pa tudi ona morala poslati tam, kamor spada — na drugo stran ključavnice, kjer nikomur ne bo nevaren.

Pričakujemo od vlade, da bo dosledna in da ne ostane samo pri aretaciji Radića, temveč da izpusti poštenega, zaslužnega Jugoslovana, ki ga je ona dala zapreti samo zato, ker je ta premagal Radića pri občinskih volitvah v Ludbregu, kjer je bila poprej Radićeva trdnjava.

V Avstriji teče kmetjska kri.

Zalostne razmere vladajo v Avstriji, na to naj pomislijo posebno oni naši večni zabavljaci, ki nikdar niso zadovoljni in nekateri od njih celo sanjajo o „lepih“ časih, ko smo bili še združeni z Avstrijo.

V Avstriji se vršijo stalno nasilne rekvizicije živine, žita in drugih živil in vse se plača samo po maksimalnih cenah. Kmet ne more več izhajati, ker mora na ta način prodajati svoje pridelke po prav nizki ceni, svoje potrebščine mora pa prav drago plačevati in ni čuda, ako se je začel upirati nasilnim rekvizicijam.

Te dni so se vršile rekvizicije na jugo-vzhodni avstrijski meji, ob naši demarkacijski črti, med Špiljem in Radgono. Ljudstvo se je pripravilo na odpor, katerega središče je bila vas Obrajna pri Radgoni, kjer ima svojo graščino brat umorjenega ministrskega predsednika grofa Stürgkha, ki je bil, ali je pa še okrajni glavar v Radgoni. Ta je organiziral kmete na odpor in rekvizicija je krvavo končala. Ko so orožniki nabrali že več vagonov živine in so jih nameravali odpraviti po železnici proti Gradcu, je navalilo z gradu grofa Stürgkha več sto dobro oboroženih kmetov na kolodvor in na orožnike. Razvil se je oster boj in pri tem je bilo okrog 50 kmetov in orožnikov mrtvih, veliko število pa ranjenih. Najhujši boji so bili na kolodvoru v Obrajni, kjer je padlo 15 orožnikov in šele, ko so orožniki dobili močna ojačenja iz Gradca, se jim je posrečilo udušiti kmetjski upor.

Potem je bil pa takoj proglašen preki sod nad vsemi okoliškimi občinami in v sami Obrajni je bilo po prekem sodu ustreljenih 15 kmetov! Sedaj je mir, ampak razburjenje med kmetjskim prebivalstvom je, seveda, ogromno.

Tako pravijo poročila in ako je samo polovica resnice v njih, je to naravnost strašna slika razmer.

Tako se živi v Avstriji, v naši neposredni soseščini. Zalostne, obupne so te razmere in se ne dajo našim niti primerjati! Tudi pri nas ni vse tako, kakor bi to bilo želeti, ker moramo tudi mi, kakor ves svet, trpeti na posledicah dolgotrajne vojne, pa vendar, ako kdo pride iz Avstrije v našo državo, misli, da je prišel v raj, taka je razlika med razmerami v Avstriji in med razmerami v Jugoslaviji. Prelita kri avstrijskih kmetov tik ob naši meji je žalosten dokaz obupnih razmer, ki vladajo v Avstriji in na to prelito kri naj pomislijo tudi oni naši večno nezado-

voljni ljudje, ki mislijo, da je povsod bolje kot pri nas, a v resnici je pa pri nas sorazmerno še najboljše, tudi boljše kot v sosednji Italiji, kjer imajo zopet krušne karte, meso smejo jesti pa samo dvakrat na teden. Pri nas vsaj tega ni in tudi nikdar več ne bo, ker Jugoslavija svoje ljudstvo vsaj prehrani lahko, za drugo se bo pa že potrpelo in počakalo na boljše čase, ki pridejo takrat, kadar se ljudje zopet navadijo — delati.

Dopisi.

Sv. Juri ob Ščavnici. Tukajšnji poštar bi ljudstvu zelo ustregel, ako bi se posvetil iznajdbi pisemskih zavitkov, katere bi mogel odpreti samo adresat. Prebivalstvo bi imelo več zaupanja do urada, dočim bi se g. Kreft izognil pravdam, v katerih ga zastopajo nemški odvetniki. Potihnilo bi na mah vse govornice, tudi deca ne bi očitala poštarjevim otrokom, da „atek pisme gor trgajo“. V Avstriji smo morali to prenašati, kajti graško ravnateljstvo ni moglo odstaviti človeka, ki je denunciral protidržavne elemente in razobešal pruske zastave, v Jugoslaviji pa pričakujemo pravice od ljubljanskega ravnateljstva. G. Kreft, pojdite rajši za dr. Kamnikerjem. Ako začnemo prati, boste plačali milo Vi.

Iz Motnika. Dne 22. p. m. se je vršil tu ob jako dobri udeležbi shod JDS., na katerem je bila ustanovljena tudi krajevna organizacija. Shod je bil seveda nekaterim silen trn v peti. Č. g. Pavlič je gosopdijno, ki nam je nameravala prepustiti svoje prostore za zborovanje, poklical k sebi in ji pretil s hudičem in peklom, ako ne odpove prostorov. To se je sicer zgodilo, toda Pavlič se je jako motil, ako je mislil, da se radi tega shod ne bo mogel vršiti. Na razne „Domoljubove“ laži ne bomo odgovarjali. Kdor je bil navzoč, ta se je lahko na lastne oči prepričal, da je zborovanje jako lepo uspelo, kar gotovim ljudem sicer ni po volji, toda počasi se bodo morali temu že privaditi. Naše geslo pa bodi: Nadaljujmo pridno zapričeto delo in pokažimo farovškemu mogotcem, da brez njihovega samoderžnega vodstva lahko veliko bolje živimo. G. Pavlič naj opravi svoje cerkvene posle, nas pa naj pusti v miru.

Iz Višnje gore. Upokojenemu župniku drju. Mavringu pa ne da miru „Domovina“. Posebno ga jezi, da se ta pri ljudstvu tako priljubljeni list celo kolportira in dr. Mavrin bi vsaj to rad pre-

prečil. Ker ima nekako besedo tudi pri preskrbi otrok, poskuša na vse mogoče načine zlorabiti ta svoj vpliv v tem zmislu, da bi mladim dečkom onemogočil kolportazo „Domovine“, ker je to čisto pošten zaslužek mladih dečkov, svetujemo dr. Mavringu, da pusti dečke na miru, ker sicer bi bili primorani pečati se z njegovo izansko preteklostjo, kar mu gotovo ne bi bilo prijetno.

Kmetijstvo, trgovina in obrt.

g. Kmetje in posestniki pozor! V Prekmurju se nahaja večje število (več tisoč) prvovrstnih, a brezposelnih poljskih delavcev, ki so hodili do sedaj čez poletje delat na različna veleposvestva po Ogrskem. Vsled izpremenjenih političnih razmer je pa to sedaj onemogočeno in prekmursko prebivalstvo živi vsled tega v veliki bedi. Podpisani urad zato pozivlja vse večje posestnike, ki bi potrebovali čez poletje stalnih poljskih delavcev in poslov, da se obrnejo ustno ali pisмено na eno izmed podružnic „Državne posredovalnice za delo“, ki se nahajajo sedaj v Ljubljani, Mariboru in v Strnišču pri Ptujju in ki jim bodo te delavce in posle rade volje posredovale. Javiti je približno plačo in pa koliko časa jih bodo lahko zaposlili. — „Državna posredovalnica za delo“, osrednji urad v Ljubljani.

g. Poštno paketni promet. Spričo velikega pomena mednarodnega poštnega paketnega prometa je Avstrija obnovila z vsemi antantnimi državami promet s poštnimi paketi. Na Češkem se je dovolil zamejni paketni promet za pošiljke do pet kilogramov brez izvoznega in uvoznega dovoljenja za one predmete, ki so po češki carinski tarifi ali carine prosti ali pa se zanje plača samo navadna carina brez doklade. Pri nas je že poldrugo leto paketni promet z inozemstvom zaprt, vsled česar občutno trpe obrtni in trgovski krogi, ki potrebujejo predmete te vrste. Vsled tega smo bili pri nas prisiljeni, da se poslužimo nabiralnega prometa potom špediterjev, kar provzročuje velikanke zakasnitve in še večje stroške. Trgovska zbornica v Ljubljani je vložila na ministrstvo pošt in brzojavov prošnjo, da se otvori zaenkrat paketni promet vsaj za one predmete, ki ne plačajo nobene carine, in sicer: 1.) za vzorce in tiskovine; 2.) za blago, ki se izvažajo in uvažajo v svrhu predelave, barvanja in reparature; 3.) za blago, ki je na podlagi splošne carinske tarife in navedbe št. 17.392 uvozne carine prosto; 4.) za predmete, ki ne plačajo nobene izvozne carine po naredbi z dne 5. novembra 1919.

g. Gospodarske korporacije v zadevi izvoza in valute. Gospodarske korporacije in organizacije v Ljubljani opozarjamo na veliko škodo, ki preti vsem panogam našega gospodarstva vsled občutnega padanja vrednosti našega denarja. Temu treba takoj posvetiti vso skrbno pozornost, ter brez odlaganja opustiti sedanje stališče, po katerem smo načelno za eksportno blago zahtevali takozvano zdravo valuto. S tako zahtevo slabimo svojo valuto, za katero v tujini ni nobenega povpraševanja, zlasti v razmerju do Italije. Gospodarske korporacije in organizacije nadalje zahtevajo, da se brez odloga izda ukrepe, potrebne v ta namen, da se prepove uvoz vsega luksurijskega in pogrešnega blaga, za katero se izdajajo velike vsote. S tem se zopet dviga potreba po tuji valuti. Končno s poudarkom zahtevajo, da se poskrbi za ostre odredbe proti špekulaciji in veriženju s tujimi valutami in z nakazili in čeki na tuja tržišča.

g. Da, ko gre za davke, tedaj priznavajo tudi Italijani jugoslovanski značaj ugrabljenega Primorja. Organizirali so namreč hrvatsko-slovensko propagando za novo državno posojilo, pošiljajo jugoslovanske zmožne agente po okupiranem ozemlju, prirejajo predavanja v našem jeziku in razširjajo letake in manifeste v najlepši jugoslovanski. Ravno tako, kakor je nekoč nemško-avstrijski škus priznaval naše narodnostne pravice samo tedaj, ko je navil davčni vijak. Potemtakem si lažje tolmačimo dejstvo, da je v izkazih o podpisovanju tega laškega posojila, ki jih priobčuje italijansko časopisje, najmanj 50 % jugoslovanskih imen. Zabeležimo si tudi to drobno dejstvo — argument, ki ga nam podajajo Italijani proti sebi samim. Et meminitis juvabit!

Razširjajte Domovino!

Politične vesti.

p. Kdo je kriv? Z vlado Protić-Koroševih strank je prišla nesreča v državo in ta vlada se s pravico imenuje „vlada narodne nesreče“. Naš denar je silno padel in skočile so cene tujim valutam. Posledica je silno dviganje cen vseh potrebščin. Zakrivil je vse to novi finančni minister dr. Velizar Janković, ki je v narodnem predstavništvu podal tako pesimističen, pri tem pa neresničen ekspozé o finančnem položaju države. Samo zato, da je mogel udariti po demokratih, je ta žalostni finančni minister govoril o naših financah tako, da je morala pasti vrednost našega denarja, kar je povzročilo neznošno današnjo draginjo. Tak finančni minister bi zaslužil batine in bi jih v vsaki drugi državi tudi bil deležen, naši klerikanci ga pa povzdigujejo v deveta nebesa kot izbornega finančnika in kdo ve kaj še vse. Na ta način vladne stranke same jasno dokazujejo, da so res sestavile „vlado narodne nesreče“, ki jo bo pa odpor naroda kmalu pognal in tako naučil dr. Velizarja Jankovića in njemu podobne, da se ne sme biti strankar tam in takrat, kadar je treba ščititi velike interese države in ljudstva in da je treba vsaj takrat krotiti strankarsko strast.

p. Nove skrbi zaveznikov. Jadransko vprašanje še ni rešeno in se sploh ne rešuje, ker v Italiji pričakujejo, da izbruhne v Jugoslaviji revolucija in potem pobašejo Italijani vse, kar bodo hoteli. Seveda so Italijani v veliki zmoti, ker lačna Italija je bolj zrela za revolucijo kot Jugoslavija, kjer vsaj lakote ni, ampak zdi se, da Italijani z rešitvijo jadranskega vprašanja res odlašajo v pričakovanju revolucije pri nas. Neumni so Italijani dovolj, da se tolažijo s takimi rečmi, bodočnost bo pa pokazala, da so se motili. Sicer pa imajo Italijani in njihovi zavezniki še druge, nove skrbi, ki jim jih delajo Turki. Zavezniki so zasedli Carigrad in s tem razjezili ne samo Turke, temveč ves islamski svet, ki se dviga proti zaveznikom in to gibanje islamskih narodov je zelo resno in bo delalo zaveznikom še velike preglavice. Italijanski vojaški oddelki v Anatoliji že — bežijo pred Turki, francoski oddelki prosijo nujne pomoči in tudi Angležem v Carigradu ni poslano na rožicah. Pred par leti bi bila še igrača zatreti islamsko gibanje, danes bo pa to vprašanje delalo zaveznikom težke preglavice, ker njihove armade so utrjene in premalo bojevitve. Mi nismo in ne moremo biti prijatelji Turkov, ampak zaveznikom privoščimo od srca zadrego, v katero jih Turki spravljajo sedaj. Mi pri tem islamskem gibanju nismo čisto nič prizadeti, ker ono je naperjeno samo proti onim mogočnikom, ki si hočejo razdeliti med sabo ves svet, namesto da bi napravili pravičen mir. Božji milini meljejo počasi, pa sigurno in mi lahko mirno čakamo, da pridejo nad zaveznike še druge zadrege, ker čim več bo teh zadreg, tem boljše za nas.

p. Mirovna vprašanja. Zanimiva vest prihaja iz glavnega mesta severnoameriških združenih držav: Senat je z večino glasov odklonil ratifikacijo mirovne pogodbe z Nemčijo, sklenjeno v Versaillesu. Baje bo Amerika sklenila z Nemčijo in Avstrijo poseben mir, neodvisen od zaveznikov. — Konferenca ministrskih predsednikov zaveznikov držav se sestane v San Remu v Italiji, in sicer še-le 21. aprila! Kakor se vidi, se zaveznikom ne mudi preveč in morda čakajo na to, da jih prehití čas in preobrne vse njihove namene. — Meje Madžarske ostanejo take, kakršne so bile sklenjene v mirovni pogodbi, izročeni madžarski mirovni delegaciji. Madžarji so upali, da se na tem kaj spremeni v njihovo korist in so pri tem upali na pomoč Italije. Sedaj pa ravno italijanski minister zunanjih zadev Scialoja izjavlja, da ne bo nobenih sprememb. — Italijanski ministrski predsednik Nitti je imel v poslanski zbornici pameten govor, v katerem je naglašal, da se morajo vse evropske države zopet vrniti k mirovnemu delu in da so zmagovalci kakor tudi premaganci zvezani z istimi interesi in isto usodo. Jadransko vprašanje naj se reši v duhu pravičnosti. „Po določitvi mej bomo s trgovinskimi pogodbami in iskrenimi kulturnimi odnošaji ustvarili tesne zveze z Jugoslavlani“, tako je rekel Nitti, mi bomo pa najprej počakali, da vidimo, kako si Nitti predstavlja pravično rešitev našega medsebojnega mejnega vprašanja in potem bomo govorili o trgovinskih in kulturnih stikih z Italijani.

p. Imperializem na vse strani. Rusija bi rada sklenila mir s celim svetom, v prvi vrsti s svojimi neposrednimi sosedi. Tudi Poljakom ponu-

jajo mir iz Moskve, pa Poljaki so menda tudi zastrupljeni po imperializmu, ki je danes kot nekdanj tako priljubljen pri narodih, ki niso zadovoljni s tem, da dobijo svoje, temveč hočejo imeti še tuje zemlje. Na rusko mirovno ponudbo je poljska vlada odgovorila, da je pripravljena pogajati se pod raznimi pogoji, med katerimi se nahaja tudi pogoj, da Rusija prizna Poljski mejo iz leta 1772., v katerem slučaju bi Poljska dobila ogromna ozemlja z ruskim prebivalstvom. V Rusiji, seveda, nihče noče nič slišati o tem in vse se združuje v odporu proti tej nad vse krivični zahtevi. Poljaki bi veliko pametnejše storili, ako bi se omejili na to, da v svoji državi združijo vse poljsko ozemlje in da živijo z Rusijo v prijateljstvu, bi imeli na ta način vsaj zavarovano svojo vzhodno mejo, ko bodo imeli takointako na zapadu večnega in nepomirljivega sovražnika v Nemčiji. Malo preveč nevarno je imeti okoli sebe na vse strani same sovražnike in ako bi Poljska res dobila proti Rusiji mejo iz leta 1772., potem bi imeli Rusi enak vzrok sovražstva do Poljske, kakor bomo Jugoslavlani imeli vzrok sovražstva do Italije vse dotlej, dokler ne dosežemo pravične meje proti njej. Danes niso več časi za imperialistično politiko, taka politika se vedno maščuje in mi upamo, da to sprevidijo tudi bratje Poljaki že sedaj, ko je še mogoče skleniti z močno Rusijo pošten in pravičen mir, ki bo Poljsko zavaroval proti vzhodu, ko še proti zapadu nikdar ne bo varna.

Novosti.

n. Objava. V zmislu točke 4. § 19. poštnega reda od 22. septembra 1916 in naredbe kr. ministrstva za pošto in brzojav od 17. februarja t. l., št. 4539, izgube poštne vrednostnice avstrijske in ogrske izdaje s 15. aprilom t. l. svojo veljavo. Take poštne vrednostnice zamenja lahko vsakdo pri domačem poštнем uradu do 15. aprila t. l. brez kakega odbitka za poštne vrednostnice sedanje veljave in iste skupne vrednosti.

n. Celjska podružnica državne posredovalnice za delo se je začasno zaprla, ker ji ni bilo mogoče preskrbeti primernih uradnih lokalov. Interesentje naj se obračajo na podružnico v Mariboru, odnosno na ono v Strnišču pri Ptujju. Upati pa je, da se ta v doglednem času zopet odpre.

n. Boji s tihotapci na koroški demarkacijski črti. Kakor na kraški, tako je tudi na koroški demarkacijski črti tihotapstvo izredno razvito. Vsled energičnih odredb naših oblasti so se tihotapci pričeli sedaj oboroževati in je že ponovno prišlo do spopadov z našimi stražami, ki so zahtevali več žrtev. Dne 8. t. m. je ponoči pet tihotapcev napadlo našega stražarja, ki je odgovarjal in ustrelil neko Barbaro Fido, nakar so ostali pobegnili. Istega dne je hotela skupina treh tihotapcev dva kilometra južno Celovca prekoračiti mejno črto. Ko jo je naša straža ustavila, je pričela streljati. Razvil se je boj, tekem katerega je bil en tihotapcec, Ernest Jaklitsch iz Kočevja zadet in je obležal na mestu mrtev. Pri njem so našli nahrbtnik poln svinjskega in govejega mesa, ki ga je nakupil v našem ozemlju in pa samokres, iz katerega je izstrelil štiri strele. Ustreljeni Kočevjar se je bavil zlasti z izvažanjem svinj v Celovec.

n. Povratak ujetnikov iz Sibirije. Iz Vladivostoka je na potu proti Trstu okoli 600 vojnih ujetnikov, večinoma od 37. pešpolka. Iz Vladivostoka so odpluli začetkom januarja in se pripeljejo v Trst koncem tega meseca.

n. Slika današnje dobe. Po poklicu je bil čevljarški vajenec. Toda vojna, ki je izpremenila toliko ljudi, je preobrazila tudi njega in njegov socialni položaj. Lepega dne je postal „trgovec“. Prilike so bile ugodne in postal je bogataš, kakor še marsikdo. Pred kratkim se je posvetil tihotapstvu zlatih predmetov iz naših krajev v Italijo in je zato nakupoval zlatnino, briljante in sploh vsak nakit. Nesreča je hotela, da se je začela tudi zanj zanimati policija in mu lepega dne zaplenila dva nakita v vrednosti 40.000 K, ki ju je hotel spraviti v Italijo. Pri aretaciji je trdil, da je eden prvoboriteljev za Jugoslavijo in eden najbolj zaslužnih njenih sinov. Kar razumeti ni mogel, kako se mu more zgoditi kaj takega. Polagoma so mu pojasnili, da se bo vpoštevalo njegovo zaslužno delovanje in mu na državne stroške poskrbelo tako brezplačno stanovanje, kakor tudi hrana.

n. Med sodno razpravo umrla. Posestnici Ani Derganc v Kandiji je med sodno obravnavo, ki

jo je imela zaradi odpovedi stanovanja, postalo nenadoma slabo. Kljub takojšnji zdravniški pomoči je umrla že čez par minut. Zadel jo je namreč mrtvoud.

n. Iz obupa je izvršil v soboto v Spodnji Šiški upokojeni železniški kurjač Josip Lotrič samomor. Pognal si je eno kroglo v glavo, drugo pa v prsa in obležal na mestu mrtev. Nesrečnež je oslepel in postal končno še jetičen, kar ga je spravilo popolnoma v obup.

n. Ogenj v Naklem. Na doslej še nepojasnjen dačin je v noči po sv. Jožefu začelo pod Kuntaričevem kozolcem v Naklem na Krškem polju goreti. Ogenj se je hitro razširil. Tudi je bilo reševalno delo vsled pomanjkanja vode močno otežkočeno. Trem posestnikom je pogorelo skoro vse. Škoda je jako velika.

n. Po bogastvu se je vsekakor močno zahotelo nekemu Kobaldu. Mislil si je, da je še najboljša, da se v to svrhu polasti tujega denarja in je svojemu sklepu primerno iskal v nedeljo svojih žrtev. Šel je na Martinovo cesto in po raznih gostilnah pridno popival. Ker je bil brez zimske suknje, si je kratkoma eno prilastil in odšel nato naprej v drugo gostilno. Ko se je tam pošteno napil, si je izbral novo žrtev in sicer invalida Al. Kralja, ki je imel pri sebi čez 30.000 K denarja. Tega je na povratku proti domu zavratno napadel, ga pobil na tla in mu odvezl denar. Seveda ga je za njegov zločin takoj doletela zaslužena kazen. Na licu mesta se je takoj zbralo več moških, ki so nasilneža najprej do dobrega pretepli, potem pa izročili redarjem, ki so ga odvedli v zapore.

n. Lepo umevana svoboda. Stara Avstrija je kupila na Gorenjskem graščino Golnik, da bi se tamkaj zdravili na pljučah bolni bivši vojaki. Ker pa ni nihče skrbel za to, da dobi to državno veleposestvo pravega gospodarja, oziroma oskrbnika, so se pojavili na njem vsakojaki komunisti, ki so mislili, da je glavni namen jugoslovanske svobode krasti in ropati. Tako je prišlo do tega, da je sedaj nekdanj tako vzorno posestvo Golnik strahovito uničeno. Roparji so napravili na njem več kot pol milijona škode. Hlev, ki je bil vzoren in urejen za 80 glav živine, je upropašen, ker so odnesli iz njega celo cementne jaslje. Pipe in vodovodne cevi so izkopavali iz zida, pobrali vrata in okna. Lep kozolec so ukradli tako, da ni niti sledu več, kje je prej stal. Okradli so sadni vrt in oropali grajščinski gozd. Nekateri posestniki so si tudi nekaj državnega sveta samolastno odmerili za sebe. Kakor čujemo, se sedaj vrši proti komunistom preiskava in veliko razočaranje bo zanje, ko bodo pred sodnijo izvedeli, da so napačno umevali svobodo, ko so mislili, da ni treba razlikovati državnega imetja od svojega.

n. Vlomil. Neznani zlikovci so vlomili v trgovino Karla Forteta v Kotedrežu in mu ukradli za več tisoč kron blaga. Precej veliko škodo so napravili tatovi tudi Andreju Kecelju v Trzinu. Vlomili so v podstrežno sobo, kjer je imel zaloge svojega blaga in mu naredili za 10.000 kron škode.

n. Zločin ali nesreča? Na progi Kraljevac-Kotoriba so našli truplo Mare Runjak, matere trgovca Runjaka iz Preloga. Dosedaj še ni pojasnjeno, ali se je zgodil zločin ali nesreča.

n. Dogodba o nezvesti ženi. Pred osmimi leti se je Štefan Lučič poročil in odšel kmalu nato v Ameriko. Njegovi ženi Milici se je zdelo čakanje predolgo, zaljubila se je v drugega in porodila z njim dete. Medtem se je lansko leto mož vrnil iz Amerike. Izvedel je takoj za sramoto svoje žene, se raztogotil in jo napodil iz hiše. Milica je šla služiti v Split. Toda njen mož še ni miroval. Pekla ga je sramota in preganjala misel osvete. Ko je pred par tedni srečal svojega starega prijatelja Perdiča, mu je potožil in ga obenem pričel nagovarjati, naj spravi na kak način njegovo ženo iz sveta. Obljubil mu je za to 10.000 K. Končno sta se dogovorila, da bo Perdič Milico zastrupil, trup pa preskrbel mož sam. Ker pa tega nikakor nikakor ni bilo mogoče dobiti, je Perdič obljubil, da jo ubije. Lučič mu je dal takoj 5.000 K na roko. Od tega trenutka je lakomni Perdič neprestano prežal na ženo svojega prijatelja. Preteklo sredo se mu je po dolgem iskanju končno nudila prilika. Ugledavši jo, se ji takoj približa in ji naznani veselo vest, da se hoče mož spraviti z njo, čes da se je dosti pokorila za svoje grehe. Vsa srečna, se Milica z neznancem takoj napoti na kraj, kjer jo je dozdnevno čakal njen mož. Toda čim sta prišla oba iz mesta, se je Perdič navalil na svojo žrtev in jo pričel daviti. Med obema se je v trenutku

razvil boj na življenje in smrt, tekom katerega se je Milici končno posrečilo, da je vsa okrvavljena pobegnila in se čez noč skrila v neko kmetško kočo. Šele proti jutru se je upala na dan in naznanila vso stvar policiji, ki je aretirala najetega morilca kakor tudi njenega moža.

n. Dragocena najdenina. V Turbetu blizu Travnika v Bosni so delavci, ki so popravljali tamošnje železniško progo, izkopali dragocen zlat nakit z 18 medaljoni in zlat križ. Srednji medaljon z ženskim poprsjem ima grški napis, ostali medaljoni pa predstavljajo angele, oziroma jagnjeta. Nakit izvira iz šestega stoletja. Delavci so kopali naprej in zadeli pri kopanju na starokrščanske zidane grobnice. Dragocena starorimska najdenina se nahaja sedaj v sarajevskem muzeju.

n. Vzor — zločinca. Dobil je že sloves, kakor kaka dobra knjiga, zato so ga tudi mnogi iskali in končno izročili roki pravice. O Branku Antojniču iz Sarajeva so časopisi že dosti pisali. Izvršil je več roparskih umorov in vedno pobegnil. Vojaško sodišče v Sarajevu ga je obsodilo na smrt, toda pobegnil je tudi iz vojaških zaporov. Sedaj je zopet pod ključem, za koliko časa, to seveda ni znano. Ako se mu tudi sedaj posreči pobegniti, potem bi bilo res najbolje, da se oprostijo vseh zločinov in spusti na svobodo kot vzor — zločinca.

n. Čudno naključje. Te dni je umrl na Češkem veleposestnik Kamilo Rohan. Pred leti je začel zidati poleg svojega gradu velik stolp. Ker pa mu je neka ciganka proročevala, da bo tisti dan, ko bo stolp dogotovljen, umrl, je ustavil svoje delo. Po prevratu je pričel gradnjo nadaljevati in delo tudi dokončal. Ko se je vršil pred kratkim uradni pregled stolpa, je veleposestnika, ki je bil že dalj časa bolan, zadela mrtvoud in je obležal na mestu mrtve.

n. Pustolovski slepar. Precej čudne šale si je dovoljeval neki lažigrof Montmorency z avstrijskimi oblastmi. Poznavajoč dobro razmere, zlasti ugled francoske vojaške obleke, se je nastanil v Gradcu in se izdal kot vodja francoske misije na Stajerskem. Šlo mu je vse posreči. Možakar se je že tako uživel v svojo vlogo, da je nekoč zahteval za vožnjo na Dunaj zase poseben salonski voz. Oblasti so seveda njegovi zahtevi takoj ugodile, ker niso hotele imeti novega mednarodnega spora. Kadar je „grofu“ zmanjkalo denarja, ga je seveda lahko takoj dobil in z njim potem prav pridno veržil. Končno pa so se avstrijske oblasti same začele zanj malo bolj zanimati in prišle na sled, da je čisto navaden mednarodni slepar in pustolovec. V zadnjem trenutku je sicer skušal pobegniti, kar pa se mu ni posrečilo, in je bil aretiran.

n. Nerodno maščevanje. Mizarski pomočnik Hugon Karoh iz Linca je bil silno ljubosumen, in sicer po pravici. Njegova ljubica se namreč ni dosti zmenila za obljubljeni mu zvestobo, ampak je raje hodila z drugimi fanti na izprehod in v gostilne. Da se maščuje za nezvestobo, ji je pri prvem zopetnem sestanku zažgal lase. Le duševni prisotnosti dekleta se je zahvaliti, da se ji ni zgodila še večja nesreča. Nadležnega in nasilnega ljubimca so zaprli.

n. Milijonska tatvina v železniškem vozu. Dne 13. t. m. je neki angleški trgovec z zlatninami naznanil dunajski policiji, da je pred kratkim v mestu Passau izročil nekemu zaupniku dva zabojčka zlatnine v vrednosti več milijonov kron s prošnjo, da odnese vse na Dunaj. Dotičnik se je v resnici takoj odpeljal k naslovniku na Du-

naj, toda med vožnjo je nenadoma opazil, da mu je en zabojček izginil. Ker se je zdela policiji vsa stvar sumljiva, je obdržala tudi njega v zaporu in odredila nadaljnje poizvedbe.

n. Dete, ki se ne smeje in ne joka. Nedavno je dr. Neurath prinesel v zdravniško društvo na Dunaju 11 mesecev staro dete, čigar mati je pri porodu umrla. Dete se razvija jako dobro, čudno je samo to, da se nikdar ne smeji in ne joče in tudi nikdar ne zahteva hrane. Zdravniki izjavljajo, da gre za neko živčno bolezen, ki se le redkokdaj pojavi.

n. Lakota v Avstriji. Kako strašno pomanjkanje živil vlada vsepovsod v Nemški Avstriji in kakih sredstev se morajo posluževati za nabavo živil, nam priča sledeče poročilo iz Inomosta. Mesto bi imelo dobiti nizozemska živila, toda pod pogojem, da privoli v razprodajo Inomosta na debelo. Vse dragocenosti, ki se nahajajo v mestu, naj bi se razprodale na Nizozemskem. Med drugim bo romala na Nizozemsko tudi svetovnoznana „Zlata streha“. Tudi državni kancelar Renner dela posebne vste kupčije. Prodaja namreč bivšo avstrijsko-ogrsko poslaniško palačo v Pekingu in hoče z izkupičkom plačati prevozne stroške za vračajoče se ujetnike iz Sibirije.

n. Rop v Bismarckovi grobnici. Pretekli teden je bil izvršen vlom v grobnico, kjer počivajo zemski ostanke slovečega nemškega železnega kancelarja Bismarcka. Tatovi so pokradli vse zlate in srebrne vence in mnogo drugih dragocenosti. Varnostne oblasti so aretirale že naslednji dan dve osebi, ki sta se potikali par dni v bližini imenovane grobnice in ju aretirali.

n. Zdravila proti raku. Francoski zdravnik dr. Odin je po poročilih časopisov po dolgoletnih študijah dobil zdravilo proti raku. Zdravljenje se vrši na ta način, da se zdravilo vbrizgava. Dosedanji poizkusi so bili vseskozi zadovoljivi.

n. Silen vihar je razsajal v južni Sardiniji. Dve vasi sta popolnoma porušeni. Hudourniki so odnesli s seboj nad 120 lesenih hiš. Mnogo ljudi se je ponesrečilo. Tudi okoli mesta Cagliari je razsajalo močno neurje in se poročila o velikih nesrečah. Železnica in brzojavni promet sta na mnogih krajih še pretrgana in se vsa nesreča še ne da natanko presoditi.

n. Batine za tatove na Angleškem. V Lincolnviru so bili obsojeni 4 mladeniči na 12 batin. To je tako učinkovalo, da je bilo v Londonu za isti zločin na enak način kaznovanih že mnogo oseb. Kazen se izvršuje z bičem iz kože, na katerem so na koncu švinčene kroglice. Kazen se izvrši naenkrat in ne na obroke.

VARANJE JAVNOSTI.

„Večerni list“ in „Slovenec“ prinašata vsak drug ali vsak tretji dan poročila o izidu volitev v kaki mali občini na Hrvatskem, kjer so klerikalci slučajno dobili par mandatov. Takim vestem pa napravita napis o velikanskih zmagah hrvatskih klerikalcev. Ko bo znan končni izid volitev na Hrvatskem, bomo s številskimi dokazali, kako so naši klerikalci lagali in kako so v resnici hrvatski klerikalci pri volitvah propadli. Danes le poudarjamo, da so na Hrvatskem le bele vrane občine, v katerih imajo klerikalci nekaj mandatov. Če naši klerikalci pišejo o svojih zmagah onstran Kolpe, je to le preprosto varanje javnosti.

Zadnje vesti.

ITALIJA HOČE BITI ORODJE MIRU.

LDU Rim, 23. marca. (DunKU) Italijanski ministrski predsednik Nitti je v svojem večerajšnjem govoru v poslanski zbornici omenil: „V interesu zmagovalcev je, da se premagani narodi zopet okrepe. Premagani narodi morajo nositi neposredne posledice vojne, ki pa si jih lahko omilijo z napredkom. Italija hoče biti orodje miru. Želi si srčnih odnošajev z vsemi narodi, zlasti s sosednjimi, in ne mara ogroziti miru. Nobena pogodba ne veže Italiji rok v izvrševanju njene volje.“

POLOŽAJ V NEMCIJI NEIZPREMENJEN. BOJI V PORENJU SE NADALJUJEJO. SPLOŠNA STAVKA KONČANA.

LDU Essen, 22. marca. (DunKU) Izvršilni odbor poroča, da je vse industrijsko ozemlje v rokah revolucionarnih delavcev. Rdeča armada, ki šteje najmanj 50.000 do 60.000 mož, prodira zmagovito proti reki Vezli, kjer so se vkopale zadnje čete državne brambe.

LDU Berlin, 23. marca. (DunKU) Razen par brezpomembnih strelcev je bilo nočoj v Berlinu mirno. Nekatere nove kategorije delavcev in namščencev so šle na delo. Časopisi dosedaj niso izšli.

LDU Essen, 23. marca. (DunKU-Wolff) Rdeča armada je zavzela Walsum in Dorsten in zajela 900 ujetnikov. Čete prodirajo dalje.

LDU London, 23. marca. (DunKU — Brezlično.) Angleška poročila iz zasedenega ozemlja javljajo, da so mesta Essen, Duisburg in Elberfeld v rokah špartakistov. V Essenu je anarhija. Potrebne bi bile močne čete, da se vzpostavi red. Zavezniške vlade se trajno posvetujejo, kaj je treba ukreniti, da se vzpostavi zakonitost.

LDU Koburg, 23. marca. (DunKU) O bojih v Gothi, ki je popolnoma odrezana od sveta, poroča poveljništvo tukajšnje državne brambe, da so imele čete državne brambe v Gothi dosedaj deset mrtvih, 34 ranjenih in 9 pogrešenih, izgube pri delavcih pa da znašajo nad 1000 mož.

LDU Dunaj, 22. marca. (ČTU) Dunajski listi poročajo po zasebnih vesteh, da je položaj na Nemškem neizpremenjen. Ebert je odredil, da brez njegovega dovoljenja ne smejo nikogar ustreliti po prekem sodu. Upor v ruhrskem okrožju narašča. Varstvena straža v Essenu je izgubila 700 mož. Ruhrsko okrožje nameravajo obkoliti s četami državne brambe in izvesti koncentriran napad. V Vogtland je vdrl takojimeni predsednik Vogtlanda komunist Hoelz. Snoči je v Plauen z naskokom vzel deželno sodišče in osvobodil v Falkensteinu 14 jetnikov. Državnega pravdnika Huberta so odvedli, da bi ga ustrelili, ako se jim ne bi izročili pravdni akti proti 14 jetnikom. — V Berlinu zahtevajo neodvisni sestavo delavske vlade. — Ludendorff je pri zaslišanju izjavil, da ni pristaš Kappov, marveč je sodeloval samo v zmislu Hindenburgovih posredovalnih predlogov.

LDU Berlin, 23. marca. (DunKU-Wolff) Ker so davi strokovne zadrage in desno krilo neodvisnih socialistov priporočile ukinjenje splošne stavke, je vodstvo splošne stavke proglasilo, da se jutri zopet začne z delom.

LJUBLJANSKA KREDITNA BANKA V LJUBLJANI

Stritarjeva ulica št. 2. Podružnice v Splitu, Trstu, Celovcu, Sarajevu, Gorici, Celju, Mariboru in Borovljah; bančna ekspozitura v Ptuj.

Delniška glavnica in rezerva okrog **K 50.000.000** —
Telefon št. 261.

Sprejema **vloge na knjižice in tekoči račun** proti ugodnemu obrestovanju.

Kupuje in prodaja vse vrste vrednostnih papirjev, = valut in dovoljuje vsakovrstne kredite. =
Brzjavni naslov: „Banka“.

Delniška glavnica: **K 30.000.000**

Jadranska banka :: Podružnica Ljubljana

Rezerva: okrog **K 10.000.000**

Centrala: Trst. Podružnice: Beograd, Dubrovnik, Dunaj, Kotor, Maribor, Metković, Opatija, Split, Sarajevo, Šibenik, Zadar, Ekspozitura Kranj.

Sprejema: Vloge na knjižice. Vloge na tekoči in ziro-račun proti najugodnejšemu obrestovanju. — Rentni davek plača banka iz svojega.

Kupuje in prodaja: Devize, valute, vrednostne papirje itd.

Eskontira: Menice, devize, vrednostne papirje itd. **Izdaja:** Čeke, nakaznice in akreditive na vsa tu- in inozemska mesta.

Daje predjme: na vrednostne papirje in na blago, ležeče v javnih skladiščih. Daje trgovske kredite pod najugodnejšimi pogoji.

Prevzema: Borzna naročila in jih izvršuje najkulantneje.

Brzjavni naslov: Jadranska.

Telefon št. 257.